

Alvesta kommun
342 80 Alvesta

Anmälan av nya allmänna lokala ordningsföreskrifter för Alvesta kommun

Beslut

Länstyrelsen i Kronobergs län beslutar att upphäva 12 § och de ändrade tiderna i 18 § i Alvesta kommuns allmänna lokala ordningsföreskrifter.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Alvesta kommun (fullmäktige) beslutade den 24 september 2024, § 77 (Dnr KS-2024-00234), att anta nya allmänna lokala ordningsföreskrifter för Alvesta kommun.

Av beslutet framgår bland annat följande. Fullmäktige beslutade den 28 november 1995 om allmänna lokala ordningsföreskrifter för Alvesta kommun. Ändringar gjordes genom beslut i fullmäktige den 23 oktober 2007. Sedan dess har ett antal författningsändringar skett och ny rättspraxis har tillkommit. En översyn har därför gjorts av befintliga ordningsföreskrifter och ett förslag till nya allmänna lokala ordningsföreskrifter har tagits fram av kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Förändringar i förhållande till gällande föreskrifter avser bland annat områden i bilagor till föreskrifterna, tillåtna tider för användning av fyrverkerier och andra pyrotekniska varor, regler för hundar, containrar m.m., insamling av pengar samt förtäring av alkohol.

Fullmäktige har nu anmält antagna ordningsföreskrifter till länstyrelsen i enlighet med 3 kap. 13 § ordningslagen (1993:1617).

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 3 kap. 8 § ordningslagen (1993:1617), OL, framgår att en kommun får meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats.

Enligt 1 § förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617), får kommuner meddela föreskrifter enligt 1 kap. 2 § andra stycket samt 3 kap. 8 och 9 §§ och 10 § första stycket andra meningen OL.

Enligt 3 kap. 9 § OL får regeringen, eller efter regeringens bemyndigande, en kommun meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor.

Enligt 3 kap. 7 § OL får inte pyrotekniska varor användas utan tillstånd av Polismyndigheten, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

Enligt 3 kap. 12 § OL får föreskrifter enligt 8–11 §§ inte angå förhållanden som är reglerade i lag eller annan författning eller som enligt lagen eller annan författning kan regleras på annat sätt. Föreskrifterna får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Enligt 3 kap. 13 § OL ska kommunen anmäla beslut om att anta, ändra eller upphäva lokala föreskrifter. Länsstyrelsen ska upphäva en föreskrift som strider mot ordningslagen. Länsstyrelsens beslut om upphävande ska fattas inom tre veckor från den dag kommunens beslut anmälts till länsstyrelsen.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsens beslut och prövning omfattar endast de nya eller ändrade föreskrifternas förenlighet med OL. Prövningen omfattar inte föreskrifterna i sina tidigare lydelse.

Alvesta kommuns nya ordningsföreskrifter

I det följande motiverar länsstyrelsen varför vissa av Alvesta kommuns nya lokala ordningsföreskrifter strider mot OL.

12 § - Förtäring av alkohol

De av fullmäktige beslutade föreskrifterna innebär enligt 12 § ett förbud mot förtäring av alkohol och bruk av lustgas i berusningssyfte inom angivna områden. Paragrafen har följande lydelse:

Spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker med en alkoholhalt överstigande 3,5 volymprocent får inte, annat än i samband med tillåten servering av sådana drycker, förtäras inom områden enligt bifogad karta i bilaga 2. Förbudet gäller även på allmänna lekplatser samt, enligt bilaga 4, på allmän platsmark närmare än 200 meter från kommunens skolor och fritidsgårdar.

Inom samtliga utpekade områden i första stycket är det också förbjudet att bruka lustgas (dikväveoxid) i berusningssyfte.

I förhållande till tidigare lydelse har paragrafen ändrats både vad gäller omfattningen av alkoholhaltiga drycker samt det område där förbudet gäller. Därutöver omfattar paragrafen även ett nytt förbud mot brukande av lustgas (dikväveoxid) i berusningssyfte.

Enligt förarbetena till ordningslagen bör ett förbud mot alkoholförtäring inte meddelas annat än för sådana särskilt angivna platser i en kommun där det finns starka skäl. Ett sådant förbud bör därmed inte omfatta samtliga offentliga platser inom en kommun, utan endast de platser där ett sådant förbud är särskilt motiverat från ordningssynpunkt, t.ex. området kring ett torg eller någon annan offentlig plats som är livligt trafikerad (se prop. 1992/93:210, s. 144). I praxis har ett förbud mot förtäring av spritdrycker, vin eller starköl på samtliga offentliga platser i en kommun ansetts vara för långtgående och innebära en obefogad inskränkning i den enskildes frihet (RÅ 1997 ref. 41).

Enligt länsstyrelsens mening har förbudet genom 12 § ett relativt stort geografiskt tillämpningsområde. Förbudet gäller enligt bilaga 2 till föreskrifterna de centrala delarna av Alvesta samt enligt bilaga 4 stora delar av orterna Alvesta, Moheda, Vislanda, Grimslöv och Hjortsberga.

I förarbetena nämns att förtäring av alkohol endast bör förbjudas på särskilt angiven offentlig plats där det finns ett starkt behov ur ordningssynpunkt, t.ex. i närheten av ett torg. Enligt länsstyrelsen kan flertalet av de platser som omfattas av kommunens förbud inte anses vara sådan offentlig plats. Kommunen har inte heller närmare utvecklat varför det föreligger starka skäl att införa ett så långtgående förbud i sin motivering till beslutet. Förbudet omfattar i sin nuvarande utformning bl.a. bostadsområden och andra områden som inte utgör offentlig plats. Enligt länsstyrelsens bedömning innebär förbudet ett onödigt tvång för allmänheten och utgör en obefogad inskränkning i den enskildes frihet. Föreskriften strider

därför mot 3 kap. 12 § OL. Länsstyrelsen anser därmed att det föreligger skäl att upphäva 12 § i ordningsföreskrifterna.

18 § - Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor

De av fullmäktige beslutade föreskrifterna innebär enligt 18 § att det krävs tillstånd för att använda fyrverkerier eller andra pyrotekniska varor. Paragrafen har följande lydelse:

Inom detaljplanelagt område är det endast tillåtet att använda fyrverkerier eller andra pyrotekniska varor på påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton från kl. 19:00 fram till kl. 02:00 därpå följande dag. Under övriga tider på året krävs tillstånd från Polismyndigheten.

Ett krav på att tillstånd inhämtas av polis om användandet av pyroteknik innebär risk för skada eller beaktansvärd olägenhet för person eller egendom framgår av 3 kap. 7 § OL. Enligt förarbetena har lagstiftaren valt den utformningen eftersom ett generellt krav på tillstånd av polisen beträffande nöjesfyrverkerier i tätorter som anordnas av tradition hos en stor del av allmänheten vid nyår och vissa andra helger inte ansetts lämpligt (se prop. 1992/93:210, s. 121). Avsikten med 3 kap. 9 § OL är vidare att det ska kunna införas krav på tillstånd för eller förbud mot användning av pyrotekniska varor inom ett visst begränsat område. Behovet av sådana möjligheter kan tänkas föreligga i fråga om särskilt känsliga platser, t.ex. vid sjukhus eller vårdhem eller på så kallade inetorg där risken för att människors hälsa eller egendom (t.ex. djur) skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor är mer påtaglig (se prop. 1992/93:210, s. 284). Det framgår vidare av departementschefens motivering att det är angeläget att kommunerna noga prövar vilka bestämmelser som behövs, liksom bestämmelsernas geografiska tillämpningsområde inom kommunen. Förbud eller påbud bör begränsas till att gälla endast för sådana områden där ett verkligt behov föreligger (se prop. 1992/93:210, s. 142).

Länsstyrelsen ifrågasätter inte att det kan finnas ett behov av att inom vissa områden i kommunen föreskriva en tillståndsplikt för användandet av fyrverkeri och andra pyrotekniska varor för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas. Bestämmelsen i 18 § ordningsföreskrifterna innebär dock att den generella tillståndsplikten utökas än mer jämfört med kommunens tidigare ordningsföreskrifter.

I praxis har en alltför vid tillämpad tillståndsplikt för användande av fyrverkerier och andra pyrotekniska varor inom tätbebyggt område ansetts vara en alltför långtgående inskränkning (se Kammarrätten i Sundsvalls dom den 6 november 2019 i mål 3003-18). Länsstyrelsen bedömer i förevarande fall att 18 § i ordningsföreskrifterna i strid med 3 kap. 12 § OL lägger ett onödigt tvång på allmänheten och innebär obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Länsstyrelsen finner mot bakgrund av ovanstående att tiderna i 18 § i föreskrifterna ska upphävas.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Ann Jonasson med länsjurist Gustaf Ekdahl som föredragande.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Kronobergs län antingen via e-post; kronoberg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 Växjö.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, kronoberg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 70 00. Ange diarienummer 5402-2024.